Luș Ursu

OAMENII-TROIȚĂ

Povești de viață

Cuvânt înainte de
Pr. Radu Brînză

DOXOLOGIA
Iași, 2026

Am plecat la acest drum cu gândul să vă vorbesc despre ei.
După ce i-am cunoscut, vreau să vi-i povestesc...

Cuprins

Cuvânt înainte
Despre *Oamenii-Troiță* sau răstignirea din iubire
(Pr. Radu Brînză) 9

Rucsacul gol 11
Icoană pictată în suflet 12
Puiul galben 31
Nouă într-o singură poezie 46
Albastrul din ochi 60
O arcă mai mică 69
De zece ori mai mult 82
Vrăbiuța 95
Verzi 113
Batalion de icoane 137
Înghețata de pere 149
Biletul din buzunar 157
Cireșe la ureche 167
„Nu ne lasă” 177
Veterani 189
Apă, nu cană 204

Epilog 216

Cuvânt înainte

Despre *Oamenii-Troiță* sau răstignirea din iubire

Luş Ursu recidivează în mod admirabil, atunci când vorbim despre cărți cu conținut pro vita. După răscolitoarea *Ultima vânzare a păcatului*, publicată la Editura Doxologia, ne surprinde acum cu *Oamenii-Troiță*, carte la fel de tulburătoare, în care ne povesteşte despre viața în familiile numeroase pe care Departamentul Pro Vita din Sectorul de Misiune al Arhiepiscopiei Iaşilor le are înscrise în Programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii „Sfântul Stelian".

În aceste familii, unele cu şapte, zece, doisprezece sau chiar cincisprezece copii, viața se derulează altfel decât ne imaginăm noi. Este un amestec de bucurie şi de străduanie care te uimesc. Nu ai cum să nu fii atins în inimă atunci când te întâlneşti cu tați, mame şi copii, care, pe unde nu te aştepți şi într-un timp în care îți imaginezi că aşa ceva nu mai este cu putință, îşi duc traiul cu trudă, dar şi cu senină demnitate.

Aceşti oameni au greutăți materiale, dar nu cerşesc. Au necazuri care pe noi ne-ar doborî, dar nu se vaită. Le primesc, le privesc, le măsoară, se uită de unde să le apuce şi le duc.

Cum altfel poți înțelge lucrurile când o mamă cu o casă de copii, cu lipsuri şi cu boli spune: *Ştiți, oamenilor*

nu le e frică pentru tine. Le este frică pentru ei. Îşi închipuie cum ar fi ei cu o familie numeroasă. Şi dacă simt că le fuge pământul de sub picioare, te judecă. De fapt... ei judecă propria lor neputință. Mai cu seamă, că nu le ceri nimic. Tu nu ai nevoie de ei. Tot ce îți trebuie este Dumnezeu şi familia pe care ți-a dăruit-o El. Şi este suficient.

Dacă în volumul publicat anterior povestea curge între ficțiune şi realitate, de data aceasta întâlnim cazuri concrete. La un pas de noi, printre noi. Le putem vedea, numai să avem ochi pentru ele. Le putem atinge, numai să întindem mâna. Îi putem remarca, numai să vrem. Şi Luş Ursu ne ajută să-i cunoaştem, să-i vedem, să-i simțim!

Autorul păstrează fidel realitatea lucrurilor. Nimic nu este inventat, nimic cosmetizat. Lucrurile chiar se întâmplă, situațiile sunt printre noi. În acelaşi timp, această realitate este prezentată cu un farmec literar care aparține doar omului dăruit de Dumnezeu. Şi Luş Ursu este din plin dăruit! Odată ce ai intrat în povestea unei familii, citeşti fără răsuflare. Nu poți lăsa cartea din mână până nu vezi finalul.

O astfel de lucrare merită pe deplin editată şi promovată. Pentru că devine modelatoare de suflete, ziditoare de caractere, nădejde atunci când parcă totul s-a terminat, putere atunci când te simți căzut.

Mulțumim Domnului pentru că ne ține sănătoşi! Mulțumim acestor familii pentru că de foarte multe ori fac ceea ce noi am refuzat sau ne-a fost frică să facem! Mulțumim autorului pentru ne răscoleşte iarăşi sufletul spre trezire şi spre vindecare!

Pr. Radu Brînză

Rucsacul gol

Nu sunt nici sfânt, nici judecător. Şi dacă e să fiu cinstit până la capăt, nici măcar scriitor nu mă simt în seara asta. Sunt doar un om care se pregăteşte să bată la uşi străine, cu inima strânsă.

De ce plec? M-a trimis o ascultare, da. Dar nu asta mă scoate din casă. Ceea ce mă mână la drum este o întrebare care mă bântuie de când am simțit prima oară frica.

Îmi aduc aminte de noaptea aceea de la spital, când soția şi copilul meu erau pe muchie de cuțit. Atunci, pe holurile reci, m-am certat cu Dumnezeu şi L-am implorat în aceeaşi secundă. Atunci am înțeles că familia nu e doar zâmbet şi duminici însorite. Nu e căsuța aia cu gărduț alb şi un labrador săpând prin curte. E carnea ta care doare. E frică. E luptă. Şi mai apoi, speranță.

Iar acum mă pregătesc să întâlnesc 15 familii care au transformat lupta asta în mod de viață. Oameni cu 7, 8, 10 ori poate 13 copii. Lumea de azi le spune „nebuni". Statistica îi numeşte „cazuri sociale". Eu mă duc să văd dacă nu cumva ei sunt, de fapt, singurii sănătoşi într-o lume bolnavă de singurătate.

Nu iau reportofonul ca să le înregistrez plângerile. Iau cu mine un rucsac gol, sperând să-l umplu cu taina lor. Vreau să aflu cum se împarte o pâine la zece guri fără să rămână nimeni flămând. Vreau să ştiu matematica lor

ciudată, în care dragostea se înmulțește atunci când se împarte. Da, vreau să învăț matematica asta. Şi să o pot spune şi altora.

Mâine dimineață plec. Nu ca un jurnalist care ia notițe, ci ca un pelerin care are nevoie de o minune. Minunea „normalității".

Icoană pictată în suflet

Alarma telefonului m-a găsit treaz. Mărturisesc că nu prea am dormit. E frica aia ca înainte de examen. Mi-e frică să nu mă prindă profesorul pe picior greşit. Să nu ajung, cumva, din cel care întreabă, cel întrebat. Şi să nu ştiu răspunsurile...

Cafeaua pe care o sorb cu plăcere în fiecare dimineață nu are gust. Mi-e grabă în suflet. Şi am emoții.

Nu am mai lungit-o. Am plecat spre maşină încrezător totuşi că eu voi fi la înălțime. La înălțimea lor.

Ați observat că drumurile au întotdeauna două destinații? Şi ambele în acelaşi loc. La prima trebuie să ajungi. Să cobori din maşină, să te scuturi de praf şi apoi să bați la poartă. Îți zugrăveşti în minte chipurile oamenilor pe care îi cauți, dar când îți deschid sunt cu totul altfel. Oamenii ăştia care te primesc în casa din sufletul lor sunt mereu altfel. Ți-i plăsmuieşti în minte veseli, înalți, rumeni la față, şi când colo constați că sunt mai mici. Mult mai mici decât realizările lor. Sunt

ca un fel de sculptori care îşi împing în față lemnul transformat în icoană. Şi ei rămân undeva în spate, umili şi tăcuți. Aplauzele le primesc întotdeauna doar icoanele. Sculptorul doar ține rama...

Cea de-a doua destinație nu este un loc. Nu ştiu exact cum să o definesc. Ca pe o emoție? Ca pe o stare? E acel ceva pe care îl găseşti abia dincolo de cerdacul casei, odată ce ai trecut pragul. Se deschide o lume care nu e a ta, dar pe care ajungi să o doreşti, să o guşti. Iar ei, sculptorii aceia mici, te lasă să o atingi cu mâna. Sau cu inima.

Iar mai apoi, când pleci de la ei, te trezeşti şi gol, şi plin totodată. Golul e regretul. Plinul? E povestea cu care te întorci şi pe care o duci mai departe. E acel ceva care rămâne cu tine, chiar şi peste ani. E gustul de om cumsecade, cu iz uşor de Dumnezeu.

Maşina gonea nebună, de parcă ar fi fost călătoria ei. Nu o zoream. Probabil ne făcusem totuna. Copacii goi de pe marginea drumului se succedau rapid prin dreptul geamurilor. Ca să îmi adun gândurile, am încercat să-i număr. Până la zece a fost liniştitor. Apoi am început: unsprezece, doisprezece, treisprezece... Începuseră să mă enerveze şi m-am oprit. M-am gândit că mai bine mă golesc de gânduri. Să-mi storc buretele minții şi să-l las flămând după poveşti. După poveştile altora. Sigur ale lor erau mai frumoase, cu suc proaspăt în ele şi pline de sens.

„Bine ați venit! Județul Neamț!"

Dacă la plecarea din Iaşi abia aşteptam să ajung mai repede, acum mă gândeam la cântecelul acela cu „doi paşi

înainte şi doi înapoi”... Voiam să ajung mai repede, dar cumva, să fie mai târziu. E greu să mergi tu, tată al unui singur copil, să afli lucruri despre alții pe care Dumnezeu i-a binecuvântat cu mai mulți copii. Ce poți să-i întrebi? „Domnule X, cum este, în 2026, o familie cu mulți copii?” Sau: „Cum decurge o zi din viața familiei dumneavoastră?”

Am zâmbit. Sunt destul de în vârstă încât să-mi dau seama că ar fi fost nişte întrebări prea groase pentru oameni atât de subțiri.

Motorul zumzăia uniform, lăsând propriile mele gânduri să numere copaci sau să-şi pregătească întrebări pe care oricum nu le-aş fi pus. Dar un fals sentiment de siguranță jurnalistică punea uşor stăpânire pe mine. Simțeam că, având pixul la mine în mână, eu voi centra. Oricum, nu avea să fie aşa...

Înainte de a ajunge, am parcat într-un refugiu pe marginea şoselei. Cu termosul de cafea în mână, priveam zăpada cernită de pe ogor. Albă. La fel de albă ca pereții. Ăia de odinioară. Pereții din vacanțele copilăriei mele. De altfel, erau singurii care erau albi şi nu mă deranjau. Păreau la fel de juvenili ca şi mine. Cel de atunci. Nu mai avea rost să o lungesc. M-am pornit pe ultima bucată de drum dintre mine şi ei. Sunasem şi mă aştepta la poartă. Mi-a spus că are o troiță la gard. Nu a fost greu să o găsesc. Şi ştiți ce? Pereții troiței erau albi. Vederea ei mi-a făcut bine. Am coborât. Şi a fost teribil de simplu. Şi omul, şi primirea. Pentru o clipă am avut impresia că ne cunoaştem de-o viață. Parcă eram rude. Mi-a întins mâna şi a spus scurt:

— Florin!

M-am prezentat şi eu, iar el mi-a făcut semn să intru în curte.

— Mă pot uita puțin la troiță?

— Sigur, domn'e! Intrați înăuntru, doar e deschis. Doar seara închid uşa – continuă gazda – să nu intre câinii oamenilor noaptea şi să o murdărească.

L-am privit înainte de a intra. Stătea cu mâinile împreunate, ca într-o rugăciune simplă de țară. Nu puteam să-i dau o vârstă. Aşa cum stătea, părea un bătrân în tinerețea lui şi tânăr, extrem de tânăr, în argintiul de pe la tâmple.

M-am închinat şi am intrat în troiță. Câteva lumânări şi o candelă păzeau vreo câteva rugăciuni de-ale trecătorilor.

— Am făcut-o în curte, să nu cumva să mă amendeze primăria. Şi, de pictat, tot de noi e pictată.

Mi se păruse ciudat. Să te amendeze primăria pentru Dumnezeu. Că doar n-o fi doar Dumnezeul tău, proprietate.

— Domnu' Florin, vă intră lume aici?

— No, intră. Noi îi lăsăm, dacă vor să vină.

— De unde sunteți? Că, după accent, nu păreți moldovean.

Zâmbi.

— De fel îs ardelean. Dar am tot stat prin țară, încât nici nu mai ştiu de pe unde sunt. Mă simt moldovean mai mult...

Şi zâmbi din nou. Avea ceva liniştitor în surâsul lui.

— Apăi să merem!